

Janez Pucelj:

Otroci se pogovarjajo o koledarju.

Sušec — marec.

Na soncu za Majerčkovim kozolcem, zakaj »pošta« v lopi je še malce mrzla. —

»Včeraj je bil pusten dan, imaš kaj gobček mestan?« potrese Grahut Liziko precej krepko za šobico. Lizika ga udari po roki.

»Si bil pri pepeljenju, Grahut?« vpraša Bezlajeva Francka.

»Seveda sem bil! Tebe pa še vprašati ni treba: še zdaj se ti pozna na vršaju!«

Francka se začne brisati na vršaju nad čelom in skoraj nejevoljno reče: »Sem bila pri Marijinem oltarju: gospod Anton toliko pepela nasujejo, da se kar še po nosu potrosi.«

»Jaz sem šla pa rajši k velikemu oltarju. Tam so pepelili župnik; župnik pa toliko, da se dotaknejo,« razlaga Lizika.

»Takim srakicam je že prav, da ga nasujejo; jaz bi ga vsul polno pest! Lej, Lizika, pa tudi tebi se

pozna, čeprav si šla k župniku, ki se komaj dotaknejo!« ponagaja Grahut.

Zdaj si obe s slino drgneta po vršajih nad čelom, dasi se ne pozna ne tej ne oni. Grahut je ptič!

»Zakaj pa pepelijo?« vpraša Bernadek.

Selanov Jože, učenik, pride do besede:

»Pepeljenje. Pepeljenje nas opominja, da bomo umrli. Ko sta Adam in Eva živela v rajju, ju je zapeljala kača v greh —«

»Hudobni duh, ki se je bil skrtil v kačo, pa je rekel Evi: Kakor dva boga bosta, če bosta jedla!« dopolni Cilo.

»Saj! In Eva bi bila rada, da bi bila brez Boga sama kakor Bog; da ji ne bi bilo treba Boga ubogati; in je utrgala in jedla. In tudi Adamu je dala in tudi Adam je jedel. Bog pa je bil prepovedal jesti od tega drevesa —«

Cilo: »— od drevesa spoznanja dobrega in hudega. Rekel je bil: Če bosta jedla, bosta umrla!«

»Da, tako je bil rekel. Zato ju je zdaj Bog iz raja spodil in je tedaj rekel Adamu: Prah si in v prah se boš povrnil!«

»Kako se bo v prah povrnil? vpraša Jurko.

»Tako, da bo šel v krtovo deželo,« ga pouči Grahut.

»V kakšno krtovo deželo?«

»Tako, da bo umrl! Ko človek umrje, ga pokopljejo in telo segnije in se v prah spremeni —«

Cilo: »Pa samo telo, duša pa ne umrje in ne segnije!«

»Seveda samo telo! Duša je neumrljiva! In ko mašnik pepeli človeka, reče: Pomni, človek, da si prah in da se boš v prah povrnil! — kakor je bil Bog rekel Adamu.«

Cilo: »Pa tudi telo bo spet oživel ob koncu sveta, ko bomo od mrtvih vstali!«

»Cilo, ti si učenjak! Silno se ti je zredila pamet, odkar hodiš v šolo!« mu prizna Grahut.

»Kje pa pepel dobijo?« je radoveden Jurko.

»Jurko, pepela dovolj! Saj v farovžu na pustni torek tudi pečejo krofe in kuhajo rebra!« mu razjasni Grahut.

»Pepel naredi mežnar, ko prejšnji večer sežge oljko, ki so jo bili blagoslovili na cvetno nedeljo.«

»Grahut se potuhne, da ne vedo, ali res ne ve, odkod pepel, ali se je samo ponorčeval.

»S pepelnično sredo začinjamo štiridesetdnevni post. To je priprava za največji praznik, za veliko noč. V pustu se spominjamo, koliko je trpel Jezus za nas.«

»In kdor je zadosti star, se mora postiti, se sme samo enkrat na dan do sitega najesti.«

»Če nima težkega dela!«

»Nam se še ni treba postiti! So pa rekli v šoli gospod Anton, da naj si kaj drugega pritrhamo, recimo: namesto da bi kupili slaščic, pa dajmo za zamorčke; ali namesto da bi pojedli kos kruha, pa ga dajmo kakšnemu revežu; ali... ali —«

»— ali namesto da bi zmeraj z jezičkom migali, pa včasi malo mirujmo z njim, Lizika!« ji nasvetuje Grahut.

Lizika ga ne pogleda lepo.

»Zakaj pa je post štirideset dni?«

»Zato, ker se je tudi Jezus postil štirideset dni. Preden je začel učiti, je šel v puščavo in se je tam postil štirideset dni.«

»Potem pa je prišel peklenec in ga je skušal.«

»Ali je bil neumen!« meni Grahut.

»S pepelnično sredo se tudi začne velikonočni čas. Ta čas mora vsak kristjan opraviti velikonočno spoved in sv. obhajilo, sicer ima velik greh.«

»Kaj je kaj takih, da jih je treba siliti k svetemu obhajilu?« vpraša Špelica, ki je bila lani prvič pri svetem obhajilu pa gre od takrat, kadar more, poleti skoraj slednji dan.

»Po mestih jih je!«

»Pa tudi po kmetih se dobijo!«

»Špičkov Gregor že ne gre!«

»Špičkov Gregor še k maši ne hodi!«

Strahoma gledajo nekateri, da se še taki dobijo, ki ne hodijo k sv. obhajilu in še k maši ne.

»Zato pa moramo hoditi mi večkrat!« reče Jože.

»Jaz grem vsak mesec!«

»Jaz grem še večkrat!« »Vsak dan gremo lahko, da le nimamo velikega greha!«

»Pa pravi namen moramo imeti: zato, ker ima Jezus rad, da gremo, pa zato, da bi bili čimdalje bolj pridni.« — — —

»Pa dva praznika sta tudi ta mesec.«

»Sveti Jožef, 19. marca!«

»Sveti Jožef — Selanovega Jožeta god!« vzklikneta dva, trije skoraj kar s spoštovanjem.

»Sveti Jožef je bil rednik Jezusov,« se ne da motiti Selan, dasi se mu na dnu srca dobro zdi, da ga tako upoštevajo.

»Kakšen rednik?«

»Jezusa je redil! Mi imamo očeta, da nas redijo. Jezus pa ni imel na zemlji nič očeta, noben človek ni Jezusov oče; Jezusov oče je Bog Oče. Zato pa mu je dal Bog Oče namesto sebe svetega Jožefa, da je skrbel zanj, da ga je redil. Sv. Jožef je pridno delal, denar zaslužil in skrbel za Marijo in Jezusa.«

»Kaj pa je delal sveti Jožef, kaj je bil?«

»Grahut je rekel pri gospodu, da je bil m e s a r !«

»Ha ha ha ha ha ha!«

Grahut gleda kot sršen.

»Gospod so poklicali: Grahut, kaj je bil sveti Jožef? Grahut vstane, gleda, šteblaj mu zašepeta: tesar; Grahut pa na ves glas: m e s a r !«

»Če pa nisem pazil! Kaj sem vedel, kaj so me vprašali! Ampak ti, Lizče jezično, kaj si pa ti reklo, ko si vedelo, kaj so vprašali! Gospod so vprašali: No Lizika Čudovan, kaj so bili to p i s m a r j i ? Lizika Čudovan pa se odreže: p i s m o n o š e !«

»Ha ha ha ha ha ha ha ha ha!«

Lizika rdeča!

»Le počakaj, Lizika, še eno! Veš, ko so te gospod vprašali — o sveti družini smo se učili — pa so te vprašali: No kaj je delala Marija v Nazaretu? Lizika gleda debelo. Gospod ji pomagajo: No to, kar delajo vaša mati doma; kaj pa delajo vaša mati doma? Lizika se odreže: Vpijejo!«

»Ha ha ha ha ha ha ha ha ha ha ha!«

Lizika še bolj rdeča! Okrog ust ji drhti, nosek utriplje, oči kakor dva temna oblaka, kmalu bo nemara malo dežka porosilo iz njih — — —.

»To je praznik svetega Jožefa. — Pa še en praznik je ta mesec, Marijin!«

»Marijino oznanjenje, 25. marca!«

»Kaj je to Marijino oznanjenje?« vpraša Bernadek.

»Bog je poslal angela Gabrijela k Mariji v Nazaret, da ji je oznanil, da bo ona Jezusova mati.«

»In angel je Marijo pozdravil: Zdrava Marija, milosti polna, Gospod je s teboj, blagoslovljena si med ženami, Marija pa se je zavzela; angel pa je rekel: Ne boj se, Marija: sina boš rodila in imenuj ga Jezus!«

»In Marija je vprašala angela, kako bo ona postala Jezusova mati. In angel je rekel: Sveti Duh bo prišel v tebe! Marija je dobila Jezusa od Svetega Duha. Pravimo tudi: Marija je spočela Jezusa od Svetega Duha.«

»In Marija je bila vesela, da bo božja Mati in je rekla: Glej, dekla sem Gospodova, zgodi se mi po tvoji besedi!«

»Tega se spominjamo tudi vsak dan trikrat, ko zvoni angelsko češčenje.«

»Takrat se moramo odkriti in moliti!«

»Kakšen gre kar pokrit, kakor da ima vrabce pod klobukom.«

»Na Marijino oznanjenje je tudi materinski dan!« pripomni Mirko.

»Boš tudi letos deklamiral v dvorani?«

Mirko prikima.

»Jaz bom pa pela, pa rože bom imela v košarici,« se pobaha Lizika, ki je že malo prebolela Grahutovo razžalitev.

»Najlepši materinski dan je, da imam o mater prav radi in jih ubogamo!«

Grahut bi bil gotovo kaj dregnil i »Salomona« i Liziko — pa srce mu je nekaj stisnilo kakor z ledeno roko: spomnil se je na materin grob. Sklenil je, da bo šel za materinski dan za mater k sv. obhajilu, in sam ni vedel, kako to, da je občutil do vseh teh svojih tovarišev in tovarišic, ki imajo še mater, čudno toplo ljubezen, da bi jih najrajši kar vse objel. In sam ni vedel, kdaj je rekel kar vpričo vseh: »Lizika, saj nisi huda! Saj te imam rad in te nisem mislil žaliti!«

Lizika se je sicer naredila še nekam trdo, pogledala pa ga je tako, da so vsi videli, da ni več huda.

Vaš prijateljček.

12. Angel umira.

Na božični dan je v hišo zopet posijalo sonce upanja. Gvidona že tri dni ni več bolelo, celo dobre volje je zopet bil, je jedel in se v postelji usedel.

Dne 29. decembra je bila kriza srečno prestana, tako da ni bilo navidez nobene nevarnosti več. Po davici ni bilo ne duha ne sluha, krik radosti je donel po vsej hiši. Markec je bratca zopet lahko obiskal, in dolgo časa sta se objemala.

Ali so se Jezuščku smilili Fongalanski, ker so toliko prejokali? Zdravnik je trdil, da je vsaka nevarnost izginila.

Samo naš fantek je bil drugačnega mnenja, in je govoril: »Sveta Devica je vaše molitve uslišala, pa v tej reči ne, kajti gotovo se nikoli ne premisli; saj je rekla, da me hoče vzeti k sebi.«

In res Gvidon še istega 29. decembra med šesto in sedmo uro nenadoma postane bled kot stena in zavpije: »Mamica, umiram, brž telefoniraj mojemu spovedniku!«

Gospod Fongalanski plane k telefonu: »Telefoniral bom zdravniku.«

»Ne, očka, najprej mojemu spovedniku, potem šele zdravniku!«